

วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
วันที่ ๑๒/๑๐/๖๕
วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๖๕
เวลา ๑๐.๐๐ น.

ที่ ลป ๐๐๒๐.๔/ว ๒๓๐๓

ศาลากลางจังหวัดลำปาง
ถนนวิชราวุธดำเนิน ลป ๕๒๐๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ดินเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗

เรียน หัวหน้าส่วนราชการสังกัดบริหารส่วนกลาง หัวหน้าส่วนสังกัดบริหารส่วนภูมิภาค นายอำเภอทุกอำเภอ
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง นายกเทศมนตรีนครลำปาง นายกเทศมนตรีเมืองเชลียงนคร
นายกเทศมนตรีเมืองพิชัยและนายกเทศมนตรีเมืองลี้มแรด

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๗๕๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ฉบับ
กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ เรื่อง การขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์
ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ดินเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗
พร้อมแจ้งให้จังหวัดทราบและถือปฏิบัติ

จังหวัดลำปางพิจารณาแล้ว เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง
เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าว จึงขอจัดส่งหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๗๕๗๕ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

เพื่อผู้ว่าราชการ
ด้วย จ. ลำปาง เก่งใจคอม
แนวทางปฏิบัติ ๒๐๐ ทบ ๑๑๑
เพื่อผู้ว่าราชการ
เพื่อโปรดทราบ
คณิก ๒ ก.พ. ๖๕

เรียน ผู้ว่าราชการ

ขอแสดงความนับถือ

๑. ๒๕๖๕

๒. ๒๕๖๕

(นายบุญศักดิ์ ปงกาวงค์)

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

๒ ก.พ. ๖๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

สำนักงานที่ดินจังหวัด
กลุ่มงานวิชาการที่ดิน
โทร. ๐ ๕๔๒๑ ๗๔๒๐ ต่อ ๔๒
โทรสาร ๐ ๕๒๓๑ ๖๑๗

1. ทน.
2. 11019

๒ ม.๖๕

ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๗๕๗๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอักษะ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ดินชั้น พ.ศ. ๒๕๔๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างอิง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๔๔๕ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๙๒๘ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๘
๓. หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๓๙๔๖๑ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ กระทรวงมหาดไทยได้จัดส่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยวิธีการเกี่ยวกับการขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่ดินชั้น พ.ศ. ๒๕๔๗ และตัวอย่างโครงการขุดลอก
แหล่งน้ำ และตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ กรมที่ดินได้จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ดินชั้น ให้จังหวัดทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันมีจังหวัดหรือหน่วยงานปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยดังกล่าว เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานรับผิดชอบตามระเบียบไม่เข้าใจ
ในขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานรับผิดชอบตามระเบียบเกิดความเข้าใจและ
สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง จึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินการขุดลอกแหล่งน้ำ
สาธารณประโยชน์ที่ดินชั้นในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

๑. แหล่งน้ำสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในบังคับตามระเบียบฯ ได้แก่ ลำราง ห้วย หนอง คลอง
บึง บาง และแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึงน่านน้ำตามพระราชบัญญัติการเดินเรือ
ในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

๒. การดำเนินการขุดลอกกระทำได้ ดังนี้

(๑) กรณีประกาศหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอก (ตามนัยข้อ ๕ ของระเบียบฯ)

(๑.๑) เมื่อนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะทำการขุดลอก
ให้ทำการสำรวจขอบเขต ปักแนวเขตแหล่งน้ำให้ชัดเจน พร้อมออกแบบการขุดลอก หลักเกณฑ์ วิธีการและ
ระยะเวลาในการขุดลอกให้แล้วเสร็จ และเสนอเป็นโครงการเพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด
แล้วจึงประกาศหาผู้ประสงค์ที่จะทำการขุดลอก มีกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน นับแต่วันประกาศ

(๑.๒) เมื่อได้ผู้ประสงค์จะขุดลอกแล้ว ให้ทำการขุดลอกตามเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการ
จังหวัดและหน่วยงานเจ้าของโครงการกำหนด กรณีนี้ไม่ใช่ลักษณะของการจัดจ้าง แต่เป็นเรื่องที่หน่วยงาน
เจ้าของโครงการให้ผู้ประสงค์จะขุดลอกช่วยขุดลอกแหล่งน้ำ โดยให้นำกรวด หิน ดิน ทราย ที่ได้จากการขุดลอก
ไปเป็นค่าตอบแทนจากการขุดลอก ทางราชการไม่ต้องจ่ายค่าจ้างเพราะไม่ใช่เป็นการตีราคาหรือคิดค่าจ้าง

(๒) กรณีนายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จัดจ้างเอกชนทำการ
ขุดลอกตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ตามนัยข้อ ๖ ของ
ระเบียบฯ) แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

/(๒.๑) กรณี...

(๒.๑) กรณีใช้เงินงบประมาณว่าจ้าง ทางราชการสามารถนำกรวด หิน ดิน หินทราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการได้

(๒.๒) กรณีไม่ใช้เงินงบประมาณว่าจ้าง ทางราชการสามารถนำกรวด หิน ดิน หินทราย ที่ได้จากการขุดลอกจ่ายแทนค่าจ้าง โดยตราการกรวด หิน ดิน หินทรายนั้น ตามราคาค่าตอบแทนในการขออนุญาตตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดินโดยอนุโลม แล้วให้นำราคาที่ได้หักลบจากค่าจ้าง ถ้าวกรวด หิน ดิน หินทราย มีราคาเกินกว่าค่าจ้าง ให้เอกชนผู้รับจ้างจ่ายค่ากรวด หิน ดิน หินทราย ส่วนที่เกินดังกล่าวคืนให้ทางราชการ และให้เงินนั้นตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

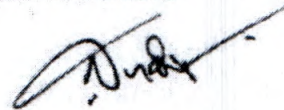
ทั้งนี้ การที่จะนำกรวด หิน ดิน หินทราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการหรือค่าจ้างเอกชน นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการต้องระบุไว้ในโครงการและเสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน

(๓) กรณีจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการขุดลอกเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติอันเกิดจากอุทกภัย หรือภัยแล้ง (ตามนัยข้อ ๘ ของระเบียบฯ) ให้นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดจ้างเอกชนขุดลอกไปพลางก่อน แล้วจึงเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่จ้าง การดำเนินการดังกล่าวต้องจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้วย ทั้งนี้ ต้องเป็นการดำเนินการเฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเกิดจากอุทกภัยหรือภัยแล้งเฉพาะหน้า และไม่อาจคาดหมายได้เท่านั้น นอกเหนือจากการขุดลอกในกรณีจำเป็นเร่งด่วนเฉพาะพื้นที่แล้ว หากประสงค์จะดำเนินการขุดลอกในพื้นที่ต่อเนื่องกับพื้นที่ดังกล่าวก็ต้องดำเนินการตามขั้นตอนปกติของระเบียบฯ

๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวมีเจตนารมณ์ให้นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะที่ประสงค์จะนำกรวด หิน ดิน หินทราย ที่ได้จากการขุดลอกไปเป็นประโยชน์ของทางราชการ หรือค่าจ้างเอกชนเท่านั้น ดังนั้น กรณีที่เป็นการขุดลอกโดยมิได้นำเอากรวด หิน ดิน หินทราย ไปใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ หรือเป็นค่าจ้างของเอกชน เช่น การนำดินที่ได้จากการขุดลอกถมไว้บริเวณคันคลองที่ทำการขุดลอก นายอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๔๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๖